

Gyerekházak találkozója

Nehézségek és küzdelmek, avagy problémák és megoldások címmel régiós gyerekház konferenciát tartottak a Heves megyei Erken. A településen tavaly augusztusban nyílt meg a Mikkamakka Gyerekház, amely tevékenységével a nehéz körülmények között élő családok gyermekeinek beilleszkedését segíti. A tanácskozáson Máltai Szeretetszolgálat három működő gyermekháza mellett a nyitás előtt álló negyedik ilyen intézmény is képviseltette magát.

Nehézségek és küzdelmek, avagy problémák és megoldások

Előadók között szerepelt a Biztos Kezdet Program vezetőségéből Sallainé Sipkai Zsuzsa a kiemelt program szakértője és Szomor Éva biztos kezdet szakértő is. 15 Biztos Kezdet Gyerekház képviseltette magát Szabolcs Szatmár Bereg-, Borsod Abaúj Zemplén-, Nógrád-, Heves-, Pest-, Jász- Nagykun- Szolnok-, és Veszprém- megyéből. Polgármesterek, alpolgármesterek, projektmenedzserek, szakmai vezetők, mentorok, védőnői-, gyermekjóléti-, és családsegítő szolgálat munkatársai, gyámhivatal munkatársa, valamint gyerekház vezetők és munkatársak voltak a résztvevők.

A találkozót Lantos Szilárd (MMSZ Befogadás Nonprofit Kft) projektmenedzsere nyitotta meg.

A fenntarthatóság blokkban első előadó Sallainé Sipkai Zsuzsa a kiemelt program szakértője elmondta, hogy esélyegyenlőséget, felzárkóztatást segítő támogatások között szerepel a Biztos Kezdet Gyerekházak támogatása. Az előirányzat a TÁMOP, illetve a Norvég Alap támogatásával a Biztos Kezdet projekt keretében létrehozott gyerekházak fenntartásának támogatására szolgál. Igényelhetik a Biztos Kezdet Gyerekházat működtető települési önkormányzatok, a projektek TÁMOP-ból, illetve Norvég Alapból történt finanszírozásának lezárását követően. Felhatalmazást kap az egyenlő bánásmód biztosításáért és társadalmi felzárkózásért felelős miniszter, hogy támogatások igénylése, döntési rendszere, folyósítása, felhasználása, elszámolása és ellenőrzése részletes szabályait – az államháztartásért felelős miniszter, valamint a helyi önkormányzatokért felelős miniszter egyetértésével – 2012. március 15-éig rendeletben állapítsa meg.”

Beszélt arról a 18 gyerekházról, melynek esetében 2012- ben kezdődik a fenntarthatósági időszak. Bán Ildikó, Nyírtelek-Görög szállás, Evangélikus Egyházközség által működtetett gyerekház szakmai vezetője elmondta, hogy az ő gyerekházuk fenntarthatósági ideje 2012 első negyedévében kezdődik, és nem tudják, miből fogják magukat fenntartani. Azt viszont tudják, hogy a gyerekházra szükség van és mind a munkatársak, mind a családok mindent megtesznek a folytatásért. Serfőző Szilvia (MMSZ Befogadás Nonprofit Kft) az erki MikkaMakka Gyerekház munkatársa a település rövid bemutatása után elmondta, hogy Erk a második befogadó falu, valamint beszélt a kiterjedt nevelőszülői hálózatról is. Elmondta: "mi már jó előre gondolkodunk azon, hogy fenntartható legyen gyerekházunk. A továbbműködéssel kapcsolatban több lehetőség is megfordult a fejünkben. A kormány döntését még nem tudhatjuk, de reméljük kedvező lesz a gyerekházak és látogatóik számára. Céljaink elérése érdekében két munkatárs az Eszterházi Károly Főiskola, Csecsemő és kisgyermek gondozó- nevelő szakán folytat tanulmányokat, aminek költségeit a munkáltatónk magára vállalta."

Cserjési Mária, a MikkaMakka gyerekház mentora arról beszélt, hogy mennyire fontos a gyerekházak munkájában a partnerség. A legfontosabb partner a szülő, a többiek a szakemberek, a gyerekekkel foglalkozó minden területről. Kulcsembere a koordinátor. A programtervezést megelőző időszak partneri viszony minősége, pozitív, negatív hatásai. Partnerképzés, „dominóban” a gyerekház munkatársaival. Ezek az információk azoknak a leendő gyerekházaknak nagyon fontosak, ahol most a tervezés időszaka zajlik, például Devecser, ahol jelenleg a telek megvásárlásánál tartanak. A program ereje abban rejlik, hogy van egy közös cél az identitás megerősítése. Fenntarthatósági időszakban is meg kell tartani a program szakmai minimumot: elérhetőség, nyitva tartás, célcsoport életkor, családra fókuszálás, munkatársak, szolgáltatások, partnerség. A házak további működésére vonatkozó szakmai, pénzügyi terv kidolgozása folyamatban van, szolgáltatási terv néven fut. Cél: Ne pályázati, hanem fenntarthatósági aspektus vezérelje!

A partnerség, bevonás blokk első előadója Szomor Éva, biztos kezdet szakértő volt. Előadásában hangsúlyozta a biztos kezdet filozófiát, mely arról szól, hogy a szülőt a gyermekek keresztül könnyebb megszólítani és megérteni. A gyerekházak elsődleges

szerepe a biztonság megteremtése, egészséges környezet biztosítása, valamint tapasztalatok szerzését lehetővé tevő tárgyak megléte. Fontos feladata a családok megismerése és velük közösen gondolkodás, bekapcsolódás az életükbe. Hogyan motiválható a szülő? Ilyen és sok ehhez hasonló kérdés hangzott el. Az alábbi képen négy kisgyermek van, mindannyian mások a szüleik is ennyire különbözőek! Nekünk kell megtalálnunk a hozzájuk vezető utat!

Vas Tünde (MMSZ Befogadás Nonprofit Kft) a MikkaMakka gyerekház vezetője arról beszélt, hogy milyen is egy Máltai Biztos Kezdet Gyerekház. Abban különbözik a többi gyerekháztól, hogy nincs egyedül. Munkánkat összekapcsoljuk velünk párhuzamosan futó programokkal, mint Infópont, adósságrendező és álláskereső szolgáltatások, hogy minél komplexebb segítséget tudjunk nyújtani a családok számára. Valamint abban is, hogy nemcsak Erken dolgozunk, hanem a mikrotérség több településén bonyolítunk le programokat úgy mint gyereknap, falunap, egészség szűrés. Terveink között szerepel egy klub nyitása Tarnasadányon, ahová magunkkal vinnénk a biztos kezdet filozófiát. 0-5 éves gyerekeket és szüleiket, nagyszüleiket, kismamákat és kispapákat, valamint minden érdeklődőt várunk. A klubot még ez évben meg szeretnénk nyitni a tanoda épületében.

Többször elhangzó kérdés, hogy mi történik délután a gyerekházban? Ez a kérdés a biztos kezdet szakemberek számára nem kérdés, de annak az embernek igen, aki nem lát bele a munkánkba. Délután szervezzük a programokat, családlátogatásokat, készülünk a következő napra, végezzük a dokumentációt. Ilyenkor takarítunk, mosunk, fertőtleníjtük a játékokat, hogy az apróságok biztonsággal használhassák. Miért nincs minden délután program? Mert a cél az, hogy a délelőtti programokat látogassák rendszeresen a családok, a rendezvény egy kis plusz, amit nyújtani tudunk. A hozzánk látogató anyáknak otthon is vannak ellátandó feladataik és a rendszeres délutáni programok akadályozhatnák ennek ellátásában, illetve a látogatottsággal sem érhetnénk el a várt eredményt.

Ezekén kívül elhangzottak még helyi megoldásra váró feladatok.

Kálosiné Tóth Katalin (MMSZ Befogadás Nonprofit Kft) a tarnabodi Mazsola gyerekház vezetője arról beszélt, hogy mennyire jó hatással van a munkájukra az együttműködés a Máltai Óvodával és Általános Iskolával. Rengeteg közös programot szerveznek együtt. Átjárást biztosítanak a szülőknek, gyerekeknek és munkatársaknak az óvoda és gyerekház között, ezzel is könnyítik azt a hatalmas és nehéz lépést egy apróság életében, amikor rá kell lépnie az önállósodás felé vezető útra. Az a nehézség megoldódni látszik, hogy csak helyettes védőnő volt a településen.

Badginé Nagy Edit a hevesi Nevelési Tanácsadó vezetője nagy örömmel vett részt a programon elmondta, hogy üdvözli a gyerekházakat és mindenben számíthatunk rá az együttműködés során. Fontosnak tartja a kora gyermekkor szem előtt tartását és a gyermek fejlődésének biztosítását, illetve a fejlődés során lehetséges zavarok mielőbbi felismerését és korrigálását.

Nagy- Bíró Judit (MMSZ) a monori Nyitnikék gyerekház vezetője bemutatta a helyi cigánytelepen néhány hónapja megnyitott gyerekház életét. Elmondta, hogy náluk is párhuzamosan több program fut, úgymint Tanoda, Infópont, Közfürdő. Hangsúlyozta, hogy mennyire fontos, a partnerek és a munkatársak közötti nyílt, őszinte kommunikáció, a családok megértése és megközelítésük módja. Nagyon érdekes, sajátos megoldási stratégiákról hallhattunk.

Bogos Klára a Magyar Máltai Szeretetszolgálat munkatársa, családgondozó, nevelőszülői tanácsadó az erki nevelőszülői hálózat kiépüléséről, az erki gyerekház speciális feladatáról beszélt. Elmondta, hogy mekkora könnyebbséget jelent az, hogy nem a gyerekeket utaztatni egy- egy vizsgálat miatt, hanem ez helyben, ismerős környezetben megoldható, emiatt realitásabb eredményhez jutnak. Fontos a kapcsolattartás szempontjából is, hiszen helyben lehet lebonyolítani adott esetben. Fontosnak tartja, hogy a félelmenként esedékes nevelőszülő képzésekre helyet tudunk biztosítani, illetve igény esetén gyerek felügyeletet is. Délután a két témakörben műhelymunka folyt, ahol minden felmerülő kérdésre választ kaphattak az érdeklődők.

A Mikkamakka Gyerekház

A MikkaMakka Gyerekház 2010. augusztus 23-án nyitotta meg kapuit a település kisgyermekes családjai előtt. Erken a Fő tér 1 szám alatt található. Működésünket a Fiatalokkal a közös jövőért Tarnabodtól Erkiig TÁMOP-5.1.1-06/2-2009-0001 -es számú pályázat biztosítja, melyet a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Befogadás Non- Profit Kft nyert.

A Gyerekház elsődleges célja a településen, nehéz körülmények között élő családok gyermekei számára olyan szolgáltatások biztosítása, melyek hozzájárulnak későbbi óvodai, iskolai sikerességükhöz, de természetesen minden család számára ingyen

elérhető. A kisgyerekeken kívül a nagyobb gyereke és fiatal felnőttek számára Ifjúsági Információs és Tanácsadó Pont működik, de a felnőtteket is igyekszünk megszólítani kapcsolódó programjainkkal, úgy mint Álláskereső és Adósságrendező szolgáltatás. Mindezek mellett támogatjuk és segítjük a szülők tanulmányinak folytatását, akár könyvtári háttérrel, számítógép, internet használati lehetőséggel, de igény esetén gyermekfelügyelettel is.

A gyerekházak szerepe abban rejlik, hogy a szülő bevonásával foglalkozunk a gyerekekkel. Együtt szocializálódnak, játékos formában tanulnak. A szülő otthon is tudja folytatni a gyerekházban tanult tevékenységeket, ami a gyakorlás során később sajátjává válik, közelít a társadalmi normákhoz. Fontos a gyerekházak szerepe abban is, hogy ha valamelyik gyermek fejlődése eltér az átlagtól, az adott probléma ideje korán felismerésre és a helyes útra terelésre kerüljön, ezen a ponton kerülhet sor egyéb szakemberek bevonására, úgymint logopédus, pszichológus, gyógytornász. Nagyon fontos a gyerekházak működése során a tartalmi együttműködés a partnerintézményekkel, mert ha nem alakul ki jó együttműködés a helyi óvodával akkor szinte biztos leáldozik a gyerekháznak is.